

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice št. 16.

2 urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopis se ne
vrača.

Inserati:
Sestopna peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravnistvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
60 kr., na mesec
60 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 86 kr.

Štev. 194.

V Ljubljani v ponedeljek, 20. oktobra 1884.

Tečaj I.

Po deželnem zboru.

Minulo soboto se je razšel kranjski deželni zbor po štiridesetdnevem zborovanju. Redutna dvorana, v kateri zboruje deželni zastop vojvodine kranjske, se je zatvorila, in deželni poslanci vrnili so se k domačim penatom, da se oddahnejo po trudapolnem delu. Pri taki priliki usiljuje se nehoté vprašanje: Ali je ravnokar preteklo zasedanje rodilo kaj sadu, ali je splošno vsaj deloma one nade, katere smo izustili pri njegovem začetku?

Nepriistranski presojevalec ne bode zanimal, da je uvrstiti to sesijo med najplodovitejše našega domačega parlamentarizma. Priznati bo moral, da so poslanci svesti si bili svojih domovinskih dolžnostij, da so vedno pred očmi imeli svoj vzvišeni poklic ter v istini delali v prid svojih mandatarijev. Delovanja poslančevega ne gre ocenjati po javnih sejah, niti po efektnih govorih ali po odobranju galerijskega občinstva. Glavni del njegove naloge mu je reševati v odsekih, in dobro izdelano poročilo, katero pričuje o temeljnih studijah svojega pisatelja, ima desetkrat večjo veljavo, nego najsrečnejši govorniški impromptu. Zlasti pa so zakoni, koji so se dognali tekom posameznega zasedanja, pravo merilo za uspešno zborovanje.

In v tem oziru nam je z veseljem konstatirati, da je minula sesija deželi naši prinesla pet zakonov, med njimi nekoliko jako važnih. Potom zakonodajstva se je določilo, da morajo zavarovalne družbe na Kranjskem dva odstotka svojih dohodkov prepuščati požarnim stražam. Postava o pogozdovanju Krasa bode, tako se nadajamo, neizmerno koristila naši Notranjski, in ako se vestno izvršuje, pokrile se bodo sive pečine kraškega apnenika zopet z gostimi šumami, podobnimi onim, katera je nekdan bil posekal lakomni Benečan. „Lex Svetec“, postavni načrt o nadzorstvu za kranjsko hranilnico, je vsaj jako razumljiv migljaj za vodstvo prvega kreditnega zavoda naše dežele, in mi se nadajamo, da bode do našal koristi društvu samemu in vsej deželi. Postava o zasebnih žrebcih pospeševala bode konjerejo, zakon pa, kateremu je predmet

normalno-šolski zaklad in sedaj odpravljena izjema ljubljanskega mesta, pritegnil bode južno železnico k troškom kranjskega šolstva, razbremenil preobloženega davkoplačevalca po deželi, ob enem pa preskrbel potrebna sredstva, s kojimi se bo lahko kaj storilo za šolske reforme.

Toda poleg teh zakonov, — koliko drugih nič manj važnih predmetov se je obravnavalo tekom zadnjega zasedanja! Uže agrarna enketa dala je gradiva v izobilju in deželni zbor se je marljivo pečal z njeno zupuščino. Istina je, da se nazori, izraženi pri tej priliki, niso takoj dali kodificirati in spremeniti v zakonita določila, — istina je, da bode pretežno agrarno vprašanje zahtevalo še obilo studij in duševnega dela, toda začetek je vendar le storjen, in kar se je pri teh obravnavah izražalo v različni obliki, v poročilih, govorih in resolucijah, ne bode tako kmalu izginilo z dnevnega reda! In diskusija se ni zgolj sukala po goličavi abstraktnih teorij, marsikaj praktičnega se je nasvetovalo, — spominamo le na temeljita poročila o kranjski domači obrtniki in dolenski vinarski šoli, in ni dvoma, da bodo omenjeni predlogi imeli praktične posledice. Ako iz ostale tvarine posebno naglašamo predlog o dolenski železnici, za katero se je votiralo za sedaj 5000 gold. za prva pripravljavna dela, uverjeni smo, da je kranjski deželni odbor tudi v tej znameniti zadevi varoval deželne koristi!

Mnogo se je tedaj storilo v zadnjem zasedanju, a še v drugem oziru je prav prijetno iznenadilo vsakega pravega rodoljuba. V mislih imamo razmerje narodne stranke do njenih protivnikov iz nemškega tabora. Tla kranjske deželne sobane so vulkanična od nekdan, in odkar se je uvedlo ustavno življenje v naši državi, provzročilo je ostro protivje nasprotujočih si strank čestokrat hrupne prizore, ki nikakor niso pospeševali plodunskega delovanja. Slovenci in nemški poslanci stali so si večinoma nasproti, kakor sovražna krdela, in to je vplivalo tudi na privatno občevanje. Sedaj se je ta napetost v marsičem plegla. Naravno, da nobena stranka ni odstopila od svojih nazorov, in vedno še zeva globoki raz-

dor med načeli desnice in levece našega deželnega zastopa. Toda navzlic principijalnemu nasprotju so se zastopniki raznih strank vendar nekako približali in sprijaznili, in kedor je imel priliko, po couloiru in pri odsekih sejah opazovati medsebojno kordijalnost onih mož, kateri so ravnokar v zbornici spregovorili tako rezne besede, uveril se je lahko, da se bližamo drugi fazi svojega strankarskega gibanja. Klasična priča v tem oziru je sigurno „N. fr. Pr.“ Stara ta grešnica razvija v včerajšnjem, deželnim zborom posvečenem leaderju celo dolgo vrsto grozodejstev in zločinov, koje predbaciva deželnim zborom s slovanskimi zastopniki.

Le o Kranjskem vé sila malo povedati in da ne bi preostri odgovor na preostri in neosnovani napad nemški manjšini povod dal k neki maloresni demonstraciji, — glavno glasilo nemških liberalcev niti gradiva ne bi imelo, omenjati deželni zbor kranjski! In ker smo tega mnenja, da naposled tudi političnim protivnikom ne kaže, vedno se pisano in srpo gledati, kakor pes in mačka, ker smo uverjeni, da je sprijaznjenje v socijalnem življenju neizogibni pogoj h konečnemu sporazumljenju v načelnih vprašanjih, pozdravljamo radostnega srca tudi to spremembo, kateri vsaj simptomatične važnosti odreči ne moremo!

Največji dobitek pri zadnjem zasedanju našega deželnega zbora pa je vsakako zadela narodna stranka sama. Malo tednov je tega, in od mnogih strani izjavila se je bojazen, da se bo slovenska levica v redutni dvorani razbila na kose, razpršila na atome. Oni čudni sanjači, katerim je bil nepremišljeni pronunciamento nekega bivšega poslanca vrhunec državniške modrosti, cvet pravega narodnjaštva, prizadevali so se na vse pretege, da bi pospeševali ta razpad. Ali čim dalje je trajalo zborovanje, tem tesneje oklenili so se narodni zastopniki drug drugega; v lepi slogi odbili so vse sovražne napade, v borbi proti skupnemu protivniku uredili so svoje vrste, in morda nikdar ni vladalo tako soglasje med pristaši jedne stranke, nego konec zadnjega zasedanja med narodnimi zastopniki kranjskega deželnega zbora. Pomenljiv izraz te sloge je volitev izvrševalnega odbora.

Listek.

Stepni kralj Lir.

Ruski spisal Ivan Turgénev, poslovenil * * *
(Dalje.)

Glas Ane Martinovne bil je jako prijeten: zvoneč in nekoliko otožen . . . podoben ti-stemu, kakor ga imajo tice ujede.

— No, reče Martin Petrovič, in se zamisli . . . — Potem . . . začne on znova, ali bi ne hoteli za to ogledati si našega gumna, ali bi vas to ne veselilo? Volodka vas spremi; — ej, Volodka! zakriči na svojega zeta, ki se je še vedno sprehajal po dvorišču z mojim konjem, — pelji gospoda na gumno . . . in pokaži mu sploh vse moje gospodarstvo. Jaz moram nekoliko zadremati! Tako! Srečni ostanite!

Zet gre iz sobe, jaz za njim. Ana Mar-

tinovna počne tedaj naglo in skoro nekako nevoljno pospravljat mizo. Na pragu se obrnem in se ji poklonim; ali ona se je delala, kakor bi ne bila zapazila mojega poklona, samo zamehljala se je zopet — in še bolj hudobno, nego prej.

Harlovljemu zetu vzamem svojega konja in peljem ga na povode. Šla sva vkupe na gumno; ali ker tam ni bilo zapaziti nobene posebnosti in ker je Volodka pač mislil, da mladega človeka, kakor mene, gospodarstvo ne more posebno zanimati, vrneva se čez vrt zopet na cesto.

VIII.

Harlovljega zeta poznal sem izvrstno: zvali so ga Sljotkina, Vladimir Vasiljevič; bil je sirota, sin malega uradnika, poslovnika pri moji materi. Ta je dala Sljotkina sama vzgojiti. Sprva so ga vtaknili v okrajno šolo, potem je prišel za pisarja v oskrbniško pisarno, kasneje je dobil službo pri žitnicah in naposled so ga oženili s hčerjo Martina Pe-

troviča. Moja mati ga je nazivala „žida“, in on je v resnici spominal se svojimi kodravimi lasmi, svojimi črnimi in, kakor kuhane češpe, vedno mokrimi očmi, se svojim jastrebljim nosom in širokimi rudečimi usti na židovski tip; samo koža mu je bila bela in sploh ni bil sam na sebi neprijeten. Po naravi bil je poslužen, samo da njegov dobiček ni prišel kako v škipce. Tedaj pozabljal se je iz sebičnosti ves in celo jokati je začel. Za malost stokal vam je po ves dan; stokrat opominal je dane obljube; in divjal in cvilil je od jeze, ako se ta obljuba ni izpolnila takoj. Rad se je klatil po polji s puško; in kader se mu je posrečilo, zadeti kakega zajca ali kako divjo raco, vtaknil je svoj plen z nekim posebnim čustvom v svojo lovsko torbo ter mu prigo-varjal: „No, zdaj le zaganjaj se, zdaj mi ne ujideš več! Zdaj boš meni služil!“

— Kako dobrega konja imate, reče se svojim šepetajočim glasom ter mi pomaga skočiti v sedlo; — da bi jaz imel takega konjica! Ali od kod ga dobiti! Take sreče

Ako pomislimo, da bode baš ta eksekutivni odbor imel prevažno nalogo, pripravljati in voditi bodoče državnozborske volitve, da se je ravno v ta namen pomnožil za dva člana, potem je njegova izvolitev *per acclamationem* jasen in vesel dokaz, da se je popolna sloga vrnila med narodne zastopnike. Ta pomenljiva prikažen pa mora vplivati na ves narod, oči odpreti zaslepljenim, na pravo pot voditi zbegane elemente. In ta moralni uspeh, da se je zopet ojačila prva politična čednost, disciplina v narodni stranki, je po našem mnenju najdragocenejši sad minulega zasedanja deželne zbornice vojvodine kranjske!

Govor posl. Šukljeja

o načrtu zakona, s katerim se prenarejajo nekatera določila deželnih zakonov z dné 19. decembra 1874 (št. 37) in 26. oktobra 1875, št. 27).

(Dalje.)

Kar se južne železnice tiče — imam namreč tu postavbo z dné 8. maja 1869 l., za katero si bodem prosil dovoljenja, da jo prečitam — ta slóve:

„Die Gesamtsumme der von einer nicht unter dem § 2 begriffenen Eisenbahnrechnung zu entrichtenden Erwerb- und Einkommensteuer ist zum Zwecke der Vorschreibung auf die betreffenden Länder in folgender Weise zu vertheilen: Befindet sich die oberste Geschäftsleitung der Unternehmung in einem der Länder, welche die Bahn durchzieht, so sind vorweg 40 Procent der Steuer in diesem Lande in Vorschreibung zu bringen, die restlichen 60 Procent aber auf die sämtlichen Länder, welche die Bahn durchzieht, nach dem Verhältnisse der Länge der betreffenden Bahnstrecke zu vertheilen und daselbst vorzuschreiben. Befindet sich aber die oberste Geschäftsleitung der Unternehmung in einem Lande, welches die Bahn nicht durchzieht, so sind in diesem Lande 10 Procent vorzuschreiben, die restlichen 90 Procent aber in den Ländern, welche die Bahn durchzieht, nach dem Verhältnisse der Länge der betreffenden Bahnstrecke in Vorschreibung zu bringen. Die Vorschreibung hat in der Gemeinde, wo sich der Sitz der obersten Geschäftsleitung der Unternehmung, oder wenn diese ausserhalb des Landes sich befindet, wo sich der Sitz der Betriebsleitung im Lande befindet, und falls in diesem Lande eine Betriebsleitung nicht bestände, in der Hauptstadt dieses Landes zu geschehen.“

Iz tega tedaj, gospóda moja, razvidimo, da je postavodajalec namen, posameznim deželam, a ne posameznim krajem, v našem slučaju tedaj vojvodino kranjsko, a ne ljubljanskemu mestu dati to pravico, da na prihodnino in dohodkarino dotičnim železnicam naloži posebno deželno priklado. Da ne bi imeli tega zakona z dné 19. decembra leta 1874, potem bi, gospóda moja, stvar bila po polnem jasna in izjema ljubljanskega mesta ne bi obstala. Vsled tega bi imela južna železnica,

ker iznaša njen prihodninski in dohodninski davek, ordinarij z izredno priklado za l. 1884. vsega skupaj okroglo 95 000 gld., bi morala tedaj južna železnica le za l. 1884 v okrogli svoti 17 700 gld. plačati normalno-šolskemu zakladu. Ali sedaj obstoji izjema ljubljanskega mesta, davek južne železnice je v Ljubljani predpisan in kake so posledice za naš normalno-šolski zaklad? — Južna železnica plačuje le v Ljubljani, v ljubljanski šolski zaklad 4928 gld., normalno-šolski zaklad ima vsled tega čiste zgube 17 700 gld. in južna železnica ima vsled tega čistega dobička vsako leto okolo 12 000 gld. Pred dvema letoma tedaj, ko je bil gospod baron Apfaltrern l. 1802. izročil deželnemu zboru načrt zakona gledé teh priklad železničnih podjetij, takrat smo se vsi še zibali v tej nadi, da bode mogoče, popraviti to nedostatnost s tem, da se Ljubljana pusti v starem razmerju in le pritegne k troškom normalno-šolskega zaklada tudi južna železnica. Ali, gospóda moja, Vi vsi veste, da so nam te nade splavale po vodi: ta načrt ni dobil Najvišjega potrjenja. In če hočete razloge vedeti, zakaj da ga ni dobil, prosim, pogledajte v lansko letno poročilo § 1, stran 10, in iz tega bode razvideli, da je to absolutno mogoče toliko časa, dokler obstoji izjema ljubljanskega mesta. Mi smo tedaj postavljali pred to alternativo, ali se jedenkrat za vselej odreči prikladi južne železnice za normalno-šolski zaklad, ali pa odpraviti izjemo ljubljanskega mesta, in tedaj, gospóda moja, se jaz usojam vprašati, kako bi mogli mi stopiti pred svoje volilce, s kakimi obrazi bi se jim morali pokazati, če bo nam vest očitala, da smo tako gospodarili z deželnimi prihodki, z deželnim postopanjem? Sleherni, tudi zadnji volilec bi lahko stopil pred najboljše izmed nas in mu očitno v obraz rekel: Vi niste vredni našega zaupanja, lahko miselno ste gospodarili z deželnim imetjem, lahko miselno zapravili deželne dohodke! (Dobro-klici na levi. — Bravo-Rufe links.)

Da je položaj normalno-šolskega zaklada in vsled tega tudi položaj deželnega šolstva v, skoro bi dejal obupnem stanju, gospóda moja, zato se sklicujem le na proračun priloga 8., katero Vam je izročil deželni odbor. Te številke imajo neko grozovito zgovornost in jaz moram reči, da vse spremembe v našem šolstvu, vse reforme — in reform je precej potreba — so neizpeljive vsled tega, ker denarnih sredstev nimamo na razpolaganje.

(Dalje prihodnjič.)

Pokrajinski ogled in premijiranje goveje živine na Dolenjskem (v Krškem) s predlogi, kako povzdigniti rejo goveje živine z napravo črednih zapisnikov.

Spisal Toma Wirgler, c. kr. okrajni živinozdravnik v Krškem.

V dan 1. oktobra t. l. je bilo v Krškem premijiranje goveje živine, kar je bilo visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo po predlogu sl. c. kr. kmetijske družbe dovolilo in v ta namen 23 državnih daril v skupnem znesku 475 gld. privolilo.

Razsodno tovarištvo je bilo tako sestavljeno: Blagne Anton, oskrbnik v Rakovniku, Clarici Jurij, umirovljeni oskrbnik v Kandiji, Rudež Karol, graščak v Gracerjevem Turnu, Sevnik Miroslav, podpredsednik kmetijske družbe v Ljubljani, Weiglein Henrik, c. kr. okrajni glavar v Krškem, Wirgler Toma, c. kr. okrajni živinozdravnik v Krškem.

K premijiranju se je pripeljalo 56 goved. Od vseh teh so bili obdarovani: 4 biki z darili od 40 do 20 gld., 7 krav z darili od 25 do 15 gld., 7 telic z darili od 25 do 15 gld. Za jedno kravo je dobil posestnik priznalno diplomu, ker se je tvegala denarnega darila. Pet denarnih daril se vsled pomanjkanja vrednih živali ni razdelilo.

Razstavljene živali so bile — z malimi izjemami, sozražene, dobro krmljene, a pomanjkljivo (t. j. nepravilno) vzgojene. V tej

pozlednji zadevi so pripeljali že obdarovano kravo muriškega plemena, ki je imelo pri sebi svoje tele, na katerem so se pa poznali znaki belanskega bika. Nasprotje teh plemen je tako veliko, da se ta slučaj lahko zanašava z navadnim prigovorom: „Stoji mu, kakor svinji sedlo.“

Uže slaba udeležba pri razstavi je kazala, da ljudstvo za živinorejo nima zanimanja in da se pogreša enotnega skupnega postopanja. Po tem takem je tudi stanje govedoreje na Dolenjskem slabo, in dovoljnega uspeha se toliko časa ni nadejati, dokler se govedoreja enojnemu vodstvu ne izroči, če tudi bi država ali zasebniki še tako veliko žrtvovali.

Med nedostatki pri govedoreji so biki največji pogrešek. O držanji bikov govori sicer deželna postava kranjska od 16. febr. 1879, a njene dobre določbe bodo le takrat govedarstvu koristile, kedar jih bodo občinski zastopi izveli. Odkar ima ta postava veljavo, ni mi znan ni eden slučaj, da bi občinsko predstojništvo ali dotični lokalni odbor resno brigala se za potrebno število dobrih bikov ali za primeren kraj in za nadzorovanje njihove porabe, čeravno so splošne pritožbe o pomankanji bikov v obče, zlasti o pomanjkanji dobrih bikov. Nasledek temu pa je, da nastavlja za plemo srednji in manjši kmetje večkrat čisto nesposobne bike, ki umni govedoreji večkrat bolj škodujejo nego koristijo. Tudi veleposestniki imajo časih take bike, ki ne odgovarjajo splošnemu stanju govedoreje, ker so za krajevne razmere neprimerne plemena; pa tudi menjavajo veleposestniki bike čisto po svojem okusu. Iz teh okoliščin si po tem razlagamo, da je goveda naša nastala iz križevanja plemen, došlih iz raznih dežel, radi tega pa potrebuje očiščenja in nabrazovanja enojnega plemena.

V požlahnenji našega plemena se kupujejo muriški in mariahoferski biki. To je sicer dober namen, katerega nihče oporekati ne more, vendar se zaželjene svrhe ne doseže, kajti pripeljani biki so večkrat dvomljivega pokoljenja in ne brez podedovanih madežev. Pa ako se uže ravna po tem načelu, naj se v namen popolne utrditve križanega plemena vpelje nadzorstvo nad to novo živino, da se ne bode tako ravnilo, kakor se godi navadno s teleti, da jih dobi mesar ali da se skopijo in za vprežno živino rabijo.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Avancement v c. kr. vojski priobčil se bode dné 26. t. m. v „Militär-Verordnungsblatt“; kakor se poroča, oziralo se bode pri tem avancementu posebno na nižje šarže ter zlasti na peš vojsko.

V koroškem deželnem zboru razpravljalo se je zadnjo soboto o predlogu gospodarstvenega odseka gledé železničnega spojenja Trsta z Solnogradom. Dotični referent je izjavil, da koroški deželni odbor to zadevo motri z veliko pozornostjo in da se posebno poteguje za to, da se dotična železnična črta potegne preko rožne doline.

Nižje-avstrijski deželni zbor zaključil je v soboto svoje zasedanje. V zadnji seji vzprejel je še volilno reformo, vsled katere se podeljuje volilno pravo tudi petakarjem ter se pomnoži broj poslancev za tri mandate, tako da bode nižje-avstrijski deželni zbor imel v prihodnje 70 članov.

Ordinarijat zadarske škofije poslal je c. kr. naučnemu ministerstvu prošnjo, naj se v duhovskih semeniščih upelje predavanje zdravstva (*Gesundheitslehre*) kot obligaten predmet. V prošnji se navaja, da so duhovni v vedni dotiki z ljudstvom in da so pogosto prisiljeni, dajati ljudstvu sovete v zdravstvenih vprašanjih. Posebno v goratih krajih je duhoven jedina oseba, na katero se ljudstvo obrača, kedar mu je treba zdravniške pomoči.

V hrvatskem saboru začela se je danes adresna debata. Kakor se govori, odložila se je razprava adresnih načrtov za to, da se

— Kaj res?

— Da, žalibog. Naj vam le reče: „Moja beseda je sveta!“ — in vse je, kakor bi bil se sekiro presekala. Prosi ali ne prosi, vse eno je. In tudi Ana Martinovna, žena moja, nima pri njem tiste prednosti, kakor Evlampija Martinovna.

(Dalje prihodnjič.)

omogoči, da se bode o načrtu Starčevičevem, v katerem veje po polnem revolucionarnem duhu, razpravljalo v tajni seji. To je pač karakteristično za težnje Starčevičevih pristašev.

Tuje dežele.

Zadnjo soboto umrl je po dolgem bolehanju vojvoda **brunšvikski**. Precej po njegovi smrti sestal se je vladni svet ter izjavil, da bode na temelju zakona od leta 1879 začasno prevzel vladne poslove. Deželni zbor brunšvikski sestal se bode nemudoma.

Pruski general Hilgert izdal je v imenu nemške vlade proglas, da je Nemčija jedino kompetentna rešiti vprašanje o nasledstvu v Brunšviku. General Hilgert prevzel je zapovedništvo vojske.

Vključ z adrijanskim zmagam **Francozov** nad Kitajci spoznava se v Parizu potreba, pojačati francosko ekspedicijo v Tonkingu. No vsled tega nastaja druga nepravilnost; minister morarice nima na razpolaganje pomočnih čet, a vojni minister neče privoliti, da se pošlje v Tonking oddelek peš vojske. Radi tega bode se moral poslati proti Kitajcem oddelek afrikanke vojske. Sploh pa bode prišlo vprašanje o pomočnih četah najbrže pred komoro. Govori se, da hoče vojni minister dati ostavko.

Angleška vlada priobčila je v petek tako zvano modro knjigo, obsežajočo diplomatsko korespondenco državnih tujnikov za c. kr. vojsko, za naselbine za Indijo, in sicer od meseca marca do konca avgusta; nadalje objavlja izvestje glavnega nadzornika trdnjav, čegar predloge je glavni svet pod predsedništvom vojvode Cambridge odobril. Skupni stroški za trdnjave v Adenu, Ceylonu, Singapore, Hongkongu, Sierra di Leone, sv. Heleni, Jamajki in sv. Luciji znašajo 11 milijonov goldinarjev.

Razne vesti.

— (Strašanski vihar v Kataniji.) Mesto Kataniji, ki broji nad 100 000 prebivalcev in leži na podnožju Etna, je 8. t. m. obiskal grozen vihar „vrtinec“, kateri je mnogo hiš porušil in prebivalce zakopal med podrtje. Prva brzokavka poroča o 90 ranjenih in 21 mrtvih, a druga poroča uže o 500 ranjenih in 30 mrtvih in o veliki škodi čez pet milijonov lir. Dne 9. t. m. so uže 27 mrtvih in 35 ranjenih izvlekli izpod podrtin. V Kataniji 9. t. m. izišli list „Il Dolore“ piše o grozni katastrofi to-le: „Proti 1. uri popoldne prične nebo temneti, morje je nemirno, sumi in vre in silen vihar se spreminja v orkan. Četrte ure pozneje ulije se gost dež v curkih čez mesto in okolico. Na to se raznese po mestu žalostna in strašna vest, da je zadela predmestja (vasi) Cibali, Borgo, Guardia in Ognina grozna nesreča. Kmalu so hoteli meščani na nesrečne kraje. Cibali je sama podrtja; zeleni griči postali so kraj nesreče in brezupa. Veliko hiš, v katerih so bivali ljudje na počitnicah, so se porušile in zakopale svoje prebivalce. V Borgu je jednako strašno: najlepše hiše so podrtje; na cesti vidimo konje, vozove in ljudi — vse strašno zmedeno in razmetano; drevesa so s koreninami vred izravana in zlomljena; povsod se čujejo prežalostni klici, ukazi in protiukazi, mrtvaški vozovi, nosilnice z ranjenci, prestrašeno občinstvo, vojaki, karabinjeri in redarji, — vse, vse se trudi, dela red in deli pomoč nesrečnikom. V Guardiji sti strah in groza še hušji. Veliko hiš in vil je po polnem podrtih, druge silno poškodovane; veliko družin je mrtvih. Ognina, najlepše predmestje Katanije, prejšnji dan še kraj veselega življenja, je danes pokopališče, polje z mrtvici napolnjeno, po katerem ljudje begajoč iščejo svoje sorodnike, otroci svoje stariše, stariši svoje otroke, bratje sestre in sestre brate. Prekrasne vile, v katerih je bivalo še malo prej kdo vé koliko presrečnih ljudi, leže razrušene in zdrobljene na tleh; le griči in kupi podrtih zidov značijo kraje, kjer so stale prej vasi — niti jedna hiša ni mogla kljubovati silni moči vsemožne narave; vse leži porušeno po tleh in med kamenjem, tramovi in železjem tiho ječe živi zakopani nesrečniki. Vse, kar se giblje, je prihitelo in se vrglo z nepopisljivo marljivostjo v podrtine, da bi rešilo

smrti uboge žrtve. Delo se je večinoma posrečilo, a prvi pogled je bil grozen. Brezzavestne, blede žene, otroke v nežni starosti, nekatere še celó v plencah, potem močne mladeniče in može odkopavajo in vlačijo iz podrtin; nesrečniki so večidel brez zavestni ali omamljeni, skoro vsi pa več ali menj težko ranjeni. Število ranjencev je naraslo uže na 500, katere so vzprejeli v mestne bolnice. Izmed ranjencev bo še marsikateri umrl, ker je mnogo taci, katerim so padajoči tramovi glave utrlji, rame ali noge odtrgali. Težko ranjene bodo komaj ohranili pri življenju. Najlepši oljkini nasadi in gozdi so po polnem poraženi.“ Vlada je takoj na prvo poročilo o grozni nesreči dovolila 25 000 lir v pomoč, in papež daroval je 10 000 frankov.

— (Slučaj v številkah.) Od nekdanj imajo uže zemljani navado, da spravljajo prikazni na nebu v neko zvezo z zemeljskimi dogodki; če ugle dajo repatico, koj ugi baje, da bode nastala strašna vojska, lakota, dragina, bolezn. Slučajno pa je lunin mrak v čudnem soglasju z dogodki v Franciji. Ciklus luninih mrakov znaša, kakor znano, 18 let. Če računimo 18 let nazaj, dobimo leto 1866: Sadova in meksikanski dogodki, kateri so prognosticirali pad cesarstva in 18 let nazaj je usodno 1. 1848. Zopet 18 let nazaj, dobimo leto 1830, v katerem letu je bila julijska revolucija. Od 1830. leta nazaj 18 let, imamo 1. 1812. usodno pot Napoleona I. v Rusijo; zopet 18 let nazaj — 1794 je pogin teroristov. To je v istini zanimljiv astrološki slučaj.

Domače stvari.

— Nj. c. in kr. apostolsko veličanstvo izvolilo je za zidanje cerkve v Sori (okr. ljubljanska okolica) podeliti podpore 400 gld. iz Najvišje zasebne blagajnice.

— (Umrl) je preteklo soboto dne 18. t. m. popoldne č. o. Andrej Kržič v franciskanskem samostanu.

— (Izgubila) je v soboto zjutraj ob 6. uri dekla ruto ogrinjačo, vredno 4 gld. Najditelj naj jo izvoli oddati magistratu.

— (Našla) sta dne 18. t. m. dopoldne dva lovca blizu Viča v grmovji prazno vrečo, zraven pa več galanterijskega blaga ter potem to hravila v gostilni „pri Martinu“. Te reči so bile baje ukradene dne 17. t. m. na semnji v Kameniku.

— (Neznan porednež) zapalil je v noči od 18. na 19. dan t. m. ostružke pred gostilno na Bregu št. 2.

— (Tatvine.) Prodajalcu sadja na Poljanah št. 48 ukral je dne 17. t. m. ob 6. uri popoldne neznan tat 20 suhih zajčjih kožic v vrednosti 2 gld. in vrečo, vredno 40 kr. — Nekemu vozataju ponujal je neznan mož sinoči na prodaj nove vajeti za konje, češ, da jih je našel. Vozataju pa se je zdelo to sumljivo in prodajalcu je kar naravnost dejal, da jih je ukral. Na to jo je prodajalec popihal, popustivši vajeti, kateri se zdaj hranijo na magistratu. — Hlapca posestnika Fr. N. v Britofu okradel je 9. t. m. neznan tat; razbil mu je skrinjo, katero je imel hlapec nad hlevom in vzel iz nje vrednosti do 18 gld.

— (Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov) v Št. Vidu nad Ljubljano priredi v nedeljo 26. oktobra t. l. v svojih prostorih veselico z naslednjim sporedom: 1.) Nagovor čast. gos. predsednika; 2.) petje; tombola. Začetek ob 1/2 4. uri popoldne. Vstop prost.

— (Občinska volitev.) V Črnem Vrhu nad Polhovim Gradcem voljen je bil pri zadnjih občinskih volitvah posestnik Fran Peternel za župana, posestnika Fran Košir in Matevž Kopač pa za občinska svetovalca.

— (Najden mrtvec.) Iz Radovljice poroča nam prijatelj: Belopeški gozdar našel je 16. t. m. na lovu blizu belopeških jezer mrtvega človeka moškega spola. Truplo je bilo po polnem brez obleke in uže zelo segnjito. Do sedaj nemajo najmanjšega sledu, kedo bi bil najdeni mrtvec.

— (Roparski napad.) Dne 7. t. m. napal je neznan človek mlinarja Ivana Hočevarja, vračajočega se iz Šmarja v Gojnice; napadalec ga je vrgel na tla ter mu je siloma vzel listnico, v kateri je bil jeden goldinar.

— (Obesil se je) na Ogečah blizu Rimskih toplic v noči dne 15. t. m. na podu rudniški delavec Janez Hirschel, doma pri Svibnu. Vrv pa se je vsled obitele životne teže utrgala in zjutraj našli so nesrečnega mrtvega na tleh. Mož je uže del časa bolehal.

— (Hudobno poškodovanje.) 12. t. m. prišli so trije kmetski fantje iz Strahomerja nad tamošnjega posestnika Josipa P., s katerim so imeli prejšnjega dne nek prepir. Dospvši do hiše, podri so vrtni plot, raznesli in raztrgali nekaj poljskih pridelkov in razbijali na vrata, kar so mogli. Razgrajalci so provzročili z zlobnim svojim početjem gospodarju dokaj škode.

— (Stariši, pazite na otroke!) 3letno dete posestnika M. St. iz Rudnika igralo se je pri svojih stariših na polji; stari oče je v bližini pasel živino in otrok je tekel k njemu. Dospvši na pašnik, prižgala se je detetu obleka pri ognju, katerega je bil stari oče zakuril. Otrok se je toliko sežgal, da je drugega dne umrl v silnih bolečinah.

— (Najden mrtvec.) Dva fanta našla sta v Savi pri Tomačevem 16. t. m. mrtvega moškega spola, ko sta kopala pesek. Kmalu so spoznali, da je mrtvec nek Fr. Rozman iz Skaručine. Ponesrečeni je 30. t. m. šel nekoliko vinjen pri Tomačevem čez Savo. Padel je v vodo in utonil.

— (Nesreča.) Dne 16. t. m. zvečer ponesrečil se je 70letni kočar Miha Ribič iz Vodic (občina Moravče). V svojem vinogradu je bil na trgatvi; zaradi nekega opravlja hotel je po lestvici stopiti pod streho vinske kleti, a pri tem je tako nesrečno padel na tla, da je takoj na mestu umrl.

Iz kranjskega deželnega zbora.

(XII. seja dne 16. oktobra t. l.)

(Konec.)

Posl. Deschmann poroča ustno v imenu finančnega odseka o prodaji licealnega poslopja in glavne vojaške stražnice visoki c. kr. državi in o stavbi muzeja „Rudolfinum“. Poročevalec stavi v odsekovem imenu naslednje predloge:

1.) Deželni zbor jemlje prodajo licealnega poslopja in glavne vojaške stražnice c. kr. erarju na znanje.

2.) Deželni zbor izreče obžalovanje, da se je prekoračilo v začetku za stavbo „Rudolfina“ dovoljena maksimalna svota.

3.) V zmanjšanje tega prekoračenja v izkazani večji potrebi se imajo vstaviti vsa nova naročila, kolikor niso neobhodno potrebna, oziroma uže pričeta.

4.) Le za ta slučaj, ako bi se hranilnica ali drugi privatni dobrotniki odločili, prevzeti pokritje večjega dela prekoračenja v začetku za to stavbo v vsem skupaj dovoljenih 200 000 gld. se deželnemu odboru daljni novi kredit iz deželnega zaklada do najvišje svote 10 000 gld. dovoli.

5. Deželni odbor se pooblastuje:

a) V spremembi deželno-zbornega sklepa od 20. oktobra 1883, točka 2., uže dovoljeni donesek deželnega zaklada za „Rudolfinum“ v znesku 30 000 gld. preskrbeti s tem, da se zastavijo ali pa prodajo deželnega zaklada obveznice;

b) da v namen, da se naprej porabita še le leta 1886 in 1887 zapadla deleža po 10 000 gld. kupne svote za licealno poslopje in za glavno vojaško stražnico naredi, ako bo treba, začasni dolg v znesku 20 000 gld. z zastavo obveznic deželnega zaklada, kateri dolg pa je 1. 1886, oziroma 1887 poplačati;

c) da zaradi v 4. točki tega sklepa dovoljenega kredita v največji meri 10 000 gld. zastavi obveznice deželnega zaklada, in na to gleda, da se ta dolg svoj čas poplača s prostovoljnimi doneski za „Rudolfinum“, ki jih je zopet začeti nabirati in iz muzejnega zaklada, ko bo o svojem času zopet prišel k moči;

d) da k sklepom 5. b in c, koliko zahtevajo zastavo deželnih obveznic, zadobi najvišje potrjenje.

6.) Deželnemu odboru se naroča, strogo na to paziti, da se sploh vsa razna stavbarska dela dobro in trpežno izvršujejo.

Posl. dr. Poklukar omenja, da se je kaj dorezljivo ravnalo pri zidanki novega muzeja; on obsoja udeležene gospode, da so tako kar tja v

en dan delali proračune, ne vstevši različne faktorje, da je tako nastal presežek proračuna. In gospoda bi vender morala ozir jemati na to, da je dežela naša ubožna, da ne more prenašati vedno množicah se bremen. Govornik omenja in graja, da se ni koj začetkom mislilo na to, kje, na katerem prostoru se bode zidalo poslopje, in končno se je zbral tak kraj, kjer je bilo zemljišče silno drago. Na dalje: Čemu treba tako drage ograde okolo poslopja? Čemu samo za ogrado potrošiti 6000 gld. Ograda ima v prvi vrsti pač namen, da kraježljive ljudi odvrača, a tu se nam vender ne bode bati tatov; istina, da se bodo v tem poslopju hranile dragocene reči za vedo in umetnost, a ne dragocene za lopove.

Dalje se je v proračun postavila svota za drag nabrežinski marmor za tlak, mestu da bi se bil za to vzel dober navaden, a mnogo cenejši kamen. Naročile so se druge reči, kakor na pr. dragi kipi, o katerih v proračunu ni govora. Presežek proračuna ni malosten, in treba bode prikrati druga nameravana dela, da se vsaj nekoliko pokrije ta presežek.

Po končni besedi poročevalca vzprejmo se gori navedeni predlogi finančnega odseka.

Posl. Svetec poroča o načrtu zakona zastran sodelovanja deželnega zastopa pri porabljevanju rezervnega zaklada kranjske hranilnice v Ljubljani. (Poročilo upravnega odseka in načrt zakona priobčili smo že v sobotnem listu.)

Prvi se oglasi proti predloženemu načrtu poslanec baron Schwegel. On trdi, da po osnovnih zakonih z dne 21. decembra 1867 ni deželni zbor kompetenten sklepati o takih zakonih, marveč to spada jedino le pred državni zbor. Sicer pa, meni govornik, je v vsem tem načrtu toliko protislovij in toliko zmešnjave, da ne more nobeden jurist, zanj glasovati. Če bi se hotel že skleniti tak zakon, moralo je biti njega bitstvo po polnem drugačno; da, tudi nobeden domoljub da ne more glasovati za tak zakon, kajti s tem bi se omajalo zaupanje do tega izvrstnega denarnega zavoda. Govornik nasvetuje: „O tem predlogu naj se preide na dnevni red.“

Posl. Deschmann obsoja z ostrimi besedami tak zakon ter svari pred posledicami, češ, zgodilo se bode, da hranilnica, katera je do zdaj mnogo izdala za dobrodelne namene, vsled tega zapre darežljive svoje roke. Govornik je za svojo osebo trdnega prepričanja, da je rezervni zaklad privatno premoženje hranilnice. In govornik sklene: Če bodo v deželnem zboru obveljala taka načela, kakor se izražajo v tem zakonu, potem otvorjajo se vrata komunizmu! (Klici: Oho!)

Gospod deželni predsednik baron Winkler omenja, da ima samo vlada pravico nadzorovati hranilnice, sicer pa bi se tudi ne dosegel s tem zakonom nobeden poseben uspeh, saj je rezervni zaklad itak pod nadzorstvom.

Posl. Svetec odgovarjal je točko za točko predgovornikom ter vse ovrge, osebno pa je odločno dokazoval, da je deželni zbor kompetenten sklepati take zakone.

Posl. Apfaltrern predlaga, naj se o barona Schwegla predlogu, da se preide o tej točki na dnevni red, glasuje imensko.

Za Schweglov predlog so glasovali vsi nemški poslanci, zoper pa vsi slovenski (deset je bilo odsotnih), gosp. deželni glavar se je vzdržal glasovanja.

Na predlog posl. dr. Poklukarja se seja sklene.

Predlog se vzprejme.

S tem je bila končana generalna debata o tej zadevi, specialna debata se nadaljuje v prihodnji seji.

Konec seje ob polu 4. uri popoldne.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 18. oktobra. Dolenjeavstrijski deželni zbor se je danes zatvoril.

Budimpešta, 19. oktobra. Danes opoldne se je vložil slednji kamen v Elizabetini bolnici ogerskega Rudečega križa v prisotnosti Nj. veličanstva cesarja in mnogih vojevod. Na pozdrav škofa Schlaucha odgovoril je cesar prav milostno, priznavajoč blago delovanje društva Rudečega križa.

Napolj, 19. oktobra. Včeraj je umrlo tukaj 32 oseb za kolero.

Carigrad, 19. oktobra. Sultan je potrdil imenovanje Joahima IV. ekumeničnim patrijarhom. Sultan ga bode v ponedeljek vzprejel v avdijenci.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 20. oktobra.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	80.95
„ „ „ srebri	82. —
Zlata renta	103. —
5% avstr. renta	95.95
Delnice narodne banke	859. —
Kreditne delnice	285.80
London 10 lir sterling	122. —
20 frankovec	9.69
Cekini c. kr.	5.78
100 drž. mark	59.85

Tuji.

Dne 18. oktobra.

Pri Maliči: Mernrod, trgovec, iz St. Croina. — Hassinger, fabrikant; Steiner in Kallich, trg. potovalca, in Jessenko, c. kr. nadlajtenant, s soprogo, z Dunaja. — Baron Scotti, c. kr. major, iz Budimpešte. — Stähler, trgovec, iz Reimscheida. — Waller, fabrikant, iz Steyra. — Kossovich, zasebnik, z Reke. — Rizzoli c. kr. sodn. pristav, iz Krške.

Pri Slonu: Klemensievics, ingénieur, z Dunaja. — Korač, fabrikant, iz Inomosta. — Zipperling, uradnik, iz Galicije. — Dr. Nolden, uradnik, iz Welsberga. — Jössel, trg. potovalca, iz Prage. — Samaja, trgovec, iz Trsta. — Dr. Zaplotnik, c. kr. okr. glavar, s soprogo iz Kamenika. — Kliner, zasebnik, z Bleda. — Lavrenčič, mlinar, iz Postojne.

Umrli so:

Dne 18. oktobra. Rudolf Tumerer, dijak, 12 l., Sv. Petra cesta št. 5, jetika. — Amalija Jerman, delavčeva hči, 8 dni, Tržaška cesta št. 19, ošpice. — Pater Andrej (Miha) Keržič, franciskan, 58 l., Marijin trg, plućnica.

Dne 19. oktobra. Helena Cisai, kuharica, 60 l., Turjaški trg, raztrganost krvi.

V civilni bolnici:

Dne 18. oktobra. Miha Rihar, gostinja, 80 l., starostno opešanje. — Franciska Babič, gostinja, 42 l., opešanje življenjskih močij.

Tržne cene.

V Ljubljani, 18. oktobra: Hektoliter banaške pšenice velja 8 gld. 4 kr., domače 6 gld. 50 kr.; ječmen 4 gld. 55 kr.; reč 5 gld. 4 kr.; ajda 4 gld. 71 kr.; prosa 5 gld. 55 kr.; tursica 5 gld. 40 kr.; oves 2 gld. 76 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 50 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 94 kr., сало po 82 kr., špeh po 64 kr., prekajen po 72 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 3 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 70 kr., svinjina 68 kr., drobniško po 32 kr. — Piske po 45 kr., golobi 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 60 kr., slame 1 gld. 51 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 50 kr.; mehkih 5 gld. — kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (na skladišči) 24 gld., belo 20 gld.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
18. okt.	7. zjutraj	732.39	+11.6	jzpd. sl.	obl.	1.20 dež
	2. pop.	733.70	+12.6	szipd. sl.	„	
	9. zvečer	739.68	+7.4	„	„	
19. okt.	7. zjutraj	741.88	+4.2	hzv.	megla	0.00
	2. pop.	742.46	+12.3	„	js.	
	9. zvečer	742.78	+8.0	„	„	

Piccolijeva esenca za želodec

od G. Piccolija, lekarja v Ljubljani,

kakor je razvidno iz pismenih zahval in zdravniških svedočenj, koje so bile izvoditelju te esence vposlane, ozdravila želodečne in podtrebušne bolezni, grižo v črevesu, krče, želodečno in premenljivo mrzlico, zabasanje telesa, zlato žilo, zlatenico, trganje po glavi i. t. d. in je najboljšo sredstvo za glistova deca.

Stekleničica 10 kr. V skatulah po 12 stekleničic vposilja izvoditelj to esenco proti povzetji zneska 1 gold. 36 kr. Pri večjem nakupu dovoljuje se primeren rabat. (104) 15—1

Srečke

z dne 18. oktobra.

Dunaj:	60	7	69	30	55.
Gradec:	36	88	44	53	57.

Pri nas se dobivajo tudi knjige iz zaloge

„Matiče Slovenske“

in sicer:

Narodni Koledar in Letopis „Matiče Slovenske“ za 1867. l. 20 kr.

— za 1868. l. 50 kr.

Letopis „Matiče Slovenske“ za 1871. l. Uredil dr. E. H. Costa. 50 kr.

— za 1872 in 1873. l. Z eno sliko in eno tablico geometričnih podob. Uredil dr. E. H. Costa. 50 kr.

— „Matiče Slovenske“ za 1874. l. 50 kr.

— za 1875. l. Uredila J. Tušek in M. Pleteršnik. 50 kr.

— za 1876. l. Uredil M. Pleteršnik. 50 kr.

— za 1877. l. Uredil dr. Janez Bleiweis. 50 kr.

— za 1878. leto. I. in II. del. Uredil dr. Janez Bleiweis. 25 kr.

— za 1879. l. Uredil dr. Janez Bleiweis. 50 kr.

— za 1880. l. — — — — — 50 kr.

— za 1881. l. — — — — — 1 gld.

Zgodovina slovenskega naroda. Spisal J. Trdina. 60 kr.

Vojvodstvo Kranjsko. Po spisu Jož. Erben. 20 kr.

Vojvodstvo Koroško. Po spisu Jož. Erben. 20 kr.

Slovenski štajer. Spisali rodoljubi. I. snopič. 25 kr.

— Spisal dr. Ivan Gršak. III. snopič. 30 kr.

Slovanstvo. I. del. Spisali Jan Majciger, Maks Pleteršnik in Bož. Raič. 50 kr.

Germanstvo in njega upliv na Slovanstvo v srednjem veku. Spisal J. V. 10 kr.

Telegrafija. Spisal dr. Sim. Šubic. (Iz Letopisa 1875. l. Posebej vezana) 30 kr.

Slovnica češkega jezika z berilom. Spisal Fr. Marn. 60 kr.

Slovnica ruska za Slovence. Spisal Fr. Majar. 1 gld.

Razna dela pesniška in igrokazna Jovana Vesela-Koseskega. Z njegovo podobo. 2 gld.

Dodatek (k tem delom) 20 kr.

Vodnikove pesni. Uredil Fr. Levstik. 50 kr.

Dr. Lovro Toman. S podobo. 40 kr.

Dr. Etb. H. Costa. S podobo. 40 kr.

Kopitarjeva spomenica. Uredil J. Marn. 40 kr.

Olíkani Slovence. Spisal Iv. Vesel. 40 kr.

Vpliv vpijančljivih pijač. Spisal dr. M. Samec. 10 kr.

Potovanje okolo svetá v 80. dneh. Iz francoskega prevél D. Hostnik. 40 kr.

Spomenik o šeststoletnici začetka habsburške vlade na Slovenskem. 4 gld.

Strup. Vesela igra v enem dejanju. Prosto poslovenila Lujiza Pesjakova. 10 kr.

Slovenska slovnica, po Miklošičevi primerjalni spisal Jan Šuman. 1 gld. 50 kr.

Turgenjev. Lovčevi zapiski I. del, preložil F. J. Remec. 50 kr.

Znanstvena terminologija s posebnim ozirom na srednja učilišča. Spisal A. Cigale. 1 gld.

Prirodnozanski zemljepis. Spisal J. Jesenko. 1 gld.

Zemljevidi: Evropa, Azija, Amerika, Afrika, Avstralija, Rusija, Turčija in druge vzhodne dežele, Britanija in Škandinavija, Svica, Španija in Portugalsko, Nizozemsko in Belgija, Italija, Nemško cesarstvo, po 10 kr.

Zgodovina avstro-ogerske monarhije. Spisal Janko Kersnik (drugi popravljeni natis). 20 kr.

Geometrija za učiteljska. Sestavil L. Lavtar. 1 gld. 20 kr.

Somatologija. Spisal dr. Jan Woldrich, poslovenil Fr. Erjavec. 75 kr.

Prirodopis živalstva s podobami. Po Pokorniju poslovenil Fr. Erjavec. 75 kr.

Prirodopis rastlinstva s podobami. Po Pokorniju poslovenil Iv. Tušek. 85 kr., vezana 1 gld.

Rudninoslovje, po Fellöckerji, spisal Fr. Erjavec. 40 kr.

Štirje letni časi. Po Rossmässlerji predelal Ivan Tušek. 40 kr.

Schoedler, Knjiga prirode. Štirje snopiči. 1 gld. 70 kr.

— Posamični snopiči:

I. **Fizika.** Poslovenil Iv. Tušek. 40 kr.

II. **Astronomija in kemija.** 40 kr.

III. **Mineralogija in geognozija.** Poslovenil J. Zajec. 40 kr.

IV. **Botanika in zoologija.** Poslovenila I. Tušek in Fr. Erjavec. 50 kr.

Oko in vid. Spisal J. Žnidaršič. 25 kr.

Nauk o telovadbi. Drugi del (s 164 podobami). 40 kr.

Oko in vid. Spisal J. Žnidaršič. 25 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg.